

Jeffrey Archer
FEJ VAGY ÍRÁS

Jeffrey Archer

Fej vagy írás

GENERAL PRESS
K Ö N Y V K I A D Ó

A mű eredeti címe
Heads You Win

Copyright © 2018 by Jeffrey Archer

Hungarian translation © Tóth Bálint Péter

© General Press Könyvkiadó, 2019

Az egyedül jogosított magyar nyelvű kiadás.
A kiadó minden jogot fenntart,
az írott és az elektronikus sajtóban
részletekben közölt kiadás és közlés jogát is.

Ez a könyv kitalált történet. A kötetben szereplő személyek,
szervezetek és események vagy a szerző képzeletének
teremtményei, vagy kitalált módon használták fel őket.

Fordította
TÓTH BÁLINT PÉTER

A borítót
KISS GERGELY
tervezte

ISBN 978 963 452 259 1

Kiadja a GENERAL PRESS KÖNYVKIADÓ
1086 Budapest, Dankó utca 4–8.
Telefon: (06 1) 299 1030

www.generalpress.hu
generalpress@lira.hu

Felelős kiadó KOLOSI BEÁTA
Műszaki szerkesztő DANZIGER DÁNIEL
Felelős szerkesztő KISS-PÁLVÖLGYI LÍDIA

1. fejezet

Alekszandr

Leningrád, 1968

– Mihez kezdesz, miután végzel az iskolával? – kérdezte Alekszandr.

– Szeretnék a KGB-hez csatlakozni – felelte Vlagyimir –, csakhogy esélyem sincs, ha nem kerülök be az egyetemre. Na, és te?

– Oroszország első demokratikusan megválasztott elnöke akarok lenni – mondta Alekszandr nevetve.

– Ha sikerül – közölte Vlagyimir, aki nem nevetett –, kinevezhetsz majd engem a KGB vezetőjének.

– Nem szeretem a nepotizmust – jegyezte meg Alekszandr, miközben átvágtak az iskolaudvaron, majd kiléptek az utcára.

– A micsodát? – értetlenkedett Vlagyimir, immár hazafelé tartva.

– Az olasz „unokaöcs” szóból származik, és a tizenhetedik századi pápák idejére nyúlik vissza az eredete, amikor az egyházfők gyakran részesítették különféle kiváltságokban a családtagjaikat és a barátaikat.

– Mi azzal a baj? – vetette közbe Vlagyimir. – Csak a pápa helyett a KGB-ről van szó.

– Kimész a szombati meccsre? – váltott témát Alekszandr.

– Nem. Miután a Zenit bejutott az elődöntőbe, a magamfajta embernek esélye sem volt jegyet szerezni. Mivel azonban neked kikötőfelügyelő az apád, biztosan jut majd ülőhely a párttagok számára fenntartott díszpáholyban.

– Csakhogy még mindig nem hajlandó belépni a pártba – felelte Alekszandr. – Amikor legutóbb érdeklődtem, egyáltalán nem úgy tűnt, mint aki tudna jegyet szerezni, így aztán Kolja bácsikám az egyetlen esélyem.

Miközben tovább sétáltak, Alekszandr pontosan tudta, mi az, amiről egyikük sem szívesen beszél, pedig egyre csak azon járt az eszük.

– Szerinted mikor tudjuk meg az eredményt? – szegezte neki Vlagyimir a kérdést.

– Fogalmam sincs – felelte Alekszandr. – Gyanítom, a tanáraink élvezettel nézik, ahogy szenvedünk, mivel pontosan tudják, utoljára van bármi hatalmuk felettünk.

– Neked aztán semmitől sem kell tartanod – jegyezte meg Vlagyimir. – A te esetemben egyedül az a kérdés, vajon megkapod-e a Lenin-ösztöndíjat a moszkvai Idegen Nyelvek Intézetébe, vagy felvesznek matematika szakra. Én viszont még abban sem lehetek biztos, hogy egyáltalán bekerülök az egyetemre, márpedig ha nem, ugrottak az esélyeim, hogy csatlakozzam a KGB-hez – közölte nagyot sóhajtva. – Valószínűleg életem végéig a kikötőben fogok melózni, ahol az apád lesz a főnököm.

Alekszandr nem mondott semmit, mivel épp ahhoz a bérházhoz értek, ahol laktak. Megindultak felfelé a kopott lépcsőkön.

– Bárcsak az első emeleten laknék, nem pedig a kilencediken!

– Te is pontosan tudod, Vlagyimir, hogy az első három emeleten csak párttagok laknak. De biztos vagyok benne, hogy miután csatlakozol a KGB-hez, nem kell majd annyit lépcsőznöd.

– Találkozunk holnap reggel – köszönt el Vlagyimir, figyelmen kívül hagyva a társa megjegyzését, miközben nekiindult a még hátralévő négy emeletnek.

Ahogy Alekszandr belépett az apró, ötödik emeleti lakásba, ahol a családjá lakott, eszébe jutott egy cikk. Abban azt olvasta, Amerikában olyannyira elszaporodtak a bűnözők, hogy mindenki legalább két zárat szereltet a bejárati ajtajára. Talán csak azért nem volt erre szükség a Szovjetunióban, gondolta, mert senkinek sem volt semmije, amit érdemes lett volna ellopni.

Egyenesen a szobájába ment. Tudta, hogy az anyja majd

csak azután jön haza, hogy végzett a műszakkal a kikötőben. A táskájából elővett jó néhány vonalazott írólapot, egy ceruzát és egy sokat forgatott könyvet. Mindet a szobája sarkában lévő kis íróasztalra helyezte, majd felcsapta a *Háború és békét* a százhetvenkilencedik oldalán, és folytatta Tolsztoj szavainak angolra fordítását: *Amikor Rosztovék aznap este leültek vacsorázni, Nyikolaj zavartnak tűnt, de nemcsak azért, mert...*

Alekszandr az összes sort kétszer is átolvasta, nehogy helyesírási hibát vétsen, vagy hátha eszébe jut egy kifejezőbb szó. Amikor meghallotta, hogy nyílik a bejárati ajtó, nagyot kordult a gyomra. Azon járt az esze, vajon az édesanyjának sikerült-e néhány falatot kicsempészni a tiszti étkezdéből, ahol szakácsként dolgozott. Becsukta a könyvet, és kiment a konyhába.

Jelena kedves mosollyal üdvözölte, miközben Alekszandr az asztal melletti padra telepedett.

– Hoztál valami finomat, anya? – kérdezte reménykedve.

Az asszony ismét elmosolyodott, majd elkezdte kiüríteni a zsebei tartalmát: egy méretes krumplit, két répát, egy fél cipő száraz kenyeret, végül a főnyereményt, egy szelet sült húst, amelyet bizonyára az egyik tiszt hagyott a tányérján az ebédje végeztével. Kész lakoma, gondolta magában Alekszandr, legalábbis ahhoz képest, amit a barátja, Vlagyimir kénytelen aznap este enni. Mindig van, akinek még rosszabb – erre az édesanyja is gyakran emlékeztette.

– Mi újság? – érdeklődött Jelena, miközben nekiállt megpucolni a krumplit.

– Minden este megkérdezed ezt tőlem, én pedig ugyanazt tudom rá válaszolni: legalább egy hónapig semmiféle eredményre nem számítok, sőt lehet, hogy még tovább.

– Csak azért kérdem, mert apád nagyon büszke lenne rád, ha elnyernéd a Lenin-ösztöndíjat. – Az asszony letette a krumplit, a héját pedig gondosan félretette. Semmi sem mehetett kárba. – Te is tudod, ha nem jön közbe a háború, az apád egyetlenre járhatott volna.

Alekszandr pontosan tudta, mégis szívesen hallgatta az ap-

járól szóló történetet, miszerint fiatal tizedesként a keleti front-ra vezényelték, ahol átélte Leningrád ostromát, és bár egy német páncélos hadosztály kilencvenhárom napig folyamatosan támadta az ő szakaszát, egyszer sem adta fel az állását, és végül hazáig kergették az ellenséget.

– Amiért kitüntették a Leningrád Védelméért Érdemrenddel – tette hozzá nyomban Alekszandr.

Legalább százszor hallotta már az anyjától a történetet, mégsem unta, pedig az apja egyszer sem hozta szóba. Huszonöt évvel később pedig immár ő volt a kikötő vezető felügyelője, mintegy háromezer munkással az irányítása alatt. Annak ellenére, hogy nem volt párttag, még a KGB is elismerte, hogy ő a legalkalmasabb a feladatra.

Ekkor kinyílt, majd becsapódott a bejárati ajtó, jelezve, hogy hazatért az apja. Ahogy belépett a konyhába, Alekszandr mosollyal az arcán fogadta. Konsztantyin Karpenko magas és vállas volt, és még mindig elég jóképű ahhoz, hogy némely fiatalabb nő alaposabban is szemügyre vegye. Viharvert ábrázatán feltűnő látványt nyújtott dús bajusza, amelyet Alekszandr szívesen simogatott kisgyerekként, ezt azonban évek óta nem merte megtenni. A férfi lerogyott a fiával szemben.

– Fél óra múlva lesz vacsora – közölte Jelena.

– Csak angolul szabad beszélünk, ha magunk közt vagyunk – szólalt meg Konsztantyin.

– Mégis miért? – értetlenkedett az asszony az anyanyelvén. – Sosem találkoztam még angollal, és gyanítom, már nem is fogok.

– Mert ha Alekszandr elnyeri az ösztöndíjat, és Moszkvába kerül, folyékonyan kell tudnia az ellenségeink nyelvén.

– De hiszen a britek és az amerikaiak egy oldalon harcoltak velünk a háborúban – jegyezte meg Alekszandr.

– Valóban, velünk együtt – felelte –, de csak mert minket tartottak a kisebbik rossznak. – Alekszandr ezen elgondolkodott, miközben az apja felállt. – Nem játszunk egy partit, amíg elkészül a vacsora? – javasolta, mire Alekszandr bólintott.

A napnak ezt a részét szerette a legjobban. – Állítsd fel a táblát, amíg megmosom a kezem!

Miután a férje távozott, Jelena halkán megszólalt:

– Miért nem hagyod egyszer nyerni apádat?

– Soha – felelte Alekszandr. – Különben is rájönne, ha nem veszem elég komolyan, és akkor elverne. – Azzal kihúzta a konyhaasztal fiókját, és elővette a sakktáblát és a bábukat tartalmazó dobozt. Mivel hiányos volt a készlet, minden este a műanyag sószóró helyettesítette az egyik futót.

Alekszandr a királya előtti gyaloggal előrelépett kettőt, még mielőtt az apja bejött volna. Konsztantyin azonnal válaszolt, és egyet lépett a vezérgyaloggal.

– Hogy ment a meccs? – kérdezte.

– Nyertünk három nullára – felelte Alekszandr, miközben lépett a bástyával.

– Gólt sem kaptatok, az nagyszerű – jegyezte meg Konsztantyin. – Ugyan évek óta te vagy a legjobb kapus, mégis az a legfontosabb, hogy megszerezd az ösztöndíjat. Feltételezem, még mindig nem tudsz semmit.

– Semmit – válaszolta, majd ismét lépett. Alig néhány másodperccel később az apja máris válaszolt rá. – Apa, sikerült jegyet szerezned a szombati meccsre?

– Nem – ismerte el a férfi, miközben a szemét le sem vette a sakktábláról. – Kevesebb van belőlük, mint szűzből a Nyevszkij Proszpekten.

– Konsztantyin! – förmedt rá a felesége. – A kikötőben viselkedhetsz úgy, mint egy tróger, de itthon nem.

A férfi somolyogva folytatta:

– Kolja nagybátyád viszont kapott néhány tiszteletjegyet a díszpáholyba, és mivel nekem nem áll szándékomban... – Alekszandr örömeiben felpattant, miközben az apja – kihasználva, hogy a fia nem figyel – máris lépett.

– Annyi jegyet szerezhetnél volna, amennyit csak akarsz – jegyezte meg Jelena –, csak be kellett volna lépned a pártba.

– Csakhogy erre nem vagyok hajlandó, és ezt te is ponto-

san tudod. *Quid pro quo*. Valamit valamiért. Ezt tőled tanultam – mondta a fiához fordulva. – Ne feledd, hogy ezek sosem ingyen tesznek szívességet, én pedig nem fogom eladni a cimboráimat néhány focijegyért cserébe.

– De évek óta nem játszottunk kupaelődöntőt – vetette közbe Alekszandr.

– És jó eséllyel nem is fogunk, legalábbis az én életemben. Csakhogy ennél sokkal több kellene, hogy csatlakozzak a párt-hoz.

– Vlagyimir már úttörő, és belépett a Komszomolba is – folytatta Alekszandr, miután lépett.

– Aligha meglepő – felelte Konsztantyin. – Különben semmi esélye sem lenne, hogy csatlakozzon a KGB-hez, ami a hozzá hasonló alakok természetes előfordulási helye.

A megjegyzés hallatán Alekszandr összezavarodott.

– Miért vagy velem mindig ennyire elutasító?

– Mert egy tetű alak, csakúgy, mint az apja. Sose bízd rá semmilyen titkot, mert előbb fog a KGB tudomására jutni, mint hogy hazaérnél!

– Nem elég okos ahhoz – felelte Alekszandr. – Őszintén szólva örülhet, ha egyáltalán felveszik valamelyik állami egyetemre.

– Lehet, hogy nem okos, de kellőképpen ravasz és könnyörtelen, ami veszélyes párosítás. Hidd el, képes lenne eladni a saját anyját, hogy ott lehessen a döntőn, vagy akár csak az elődöntőn.

– Kész a vacsora! – szólalt meg Jelena.

– Kiegyezünk döntetlenben? – ajánlotta fel Konsztantyin.

– Semmiképp. Hat lépés választ el attól, hogy mattoljalak, és ezt te is tudod, apa.

– Fejezzétek be a civakodást, és inkább terítsetek meg! – méltatlankodott Jelena.

– Mikor sikerült utoljára legyőzőnöm téged? – kérdezte Konsztantyin, miközben a tábla mellé helyezte a királyát.

– 1967. november 19-én – felelte Alekszandr. Azzal mindketten felálltak, és kezét ráztak.

Alekszandr az asztalra tette a sószórót, majd a bábukat is visszapakolta a dobozba, miközben az apja leemelt három tányért a csap feletti polcról. Alekszandr elővett a fiókból három pár különféle készletből származó kést és villát. Eszébe jutott a legutolsó bekezdés, amelyet a *Háború és békéből* lefordított. Rosztovék gyakran ötfogásos estebédeket ettek (mennyivel kifejezőbb megfogalmazás, gondolta, és elhatározta, hogy átírja a megfelelő mondatot), ráadásul a különféle fogásokhoz másfajta ezüst evőeszközt használtak. Sőt az asztal körül ülők mögött egyenruhás cselédek sorakoztak és szolgálták fel az étkeket, amelyeket az állandóan a konyhában serénykedő három szakács főzött. Alekszandr mégis tudta, hogy a Rosztov családnak sem lehetett olyan remek szakácsa, mint a saját édesanyja, különben az asszony nem a tisztí étkezdeben dolgozott volna.

Egy nap... – gondolta magában, miközben megterített, és visszaült a padra az apjával szemben. Jelena is az asztalhoz telepedett, és elosztotta háromfelé, amit aznap este készített, de nem egyenlő arányban. A sült húst kettévágta. A szelet húst, a répát és a krumplit repatriálta – ezt a szót a fiától tanulta – a tiszték maradékából. „Aki nyáron nem gyűjt, télen keveset fűt” – ezt már mindkét nyelven el tudta mondani.

– Ma este egyházgyűlés van – szólalt meg Konsztantyin, és a kezébe vette a villát –, de valószínűleg nem tart sokáig.

Alekszandr több darabba vágta a húst. Lassan rágott, minden falathoz harapott a kenyereből és ivott egy korty vizet. A répát a végére hagyta. Az édeskés íze betöltötte a száját, mégsem tudta volna megmondani, ízlik-e neki. A *Háború és békében* csak a szolgálak esznek répát. Miközben vacsoráztak, a szüleivel mindvégig angolul társalogtak.

Konsztantyin kiitta a poharát, a kabátja ujjába törölte a száját, felállt, és anélkül, hogy bármit is mondott volna, távozott.

– Nyugodtan visszamehetsz a könyveidhez, fiam. Úgyis

hamar végzek ezekkel – jegyezte meg az édesanyja, a tényérokra mutatva.

Alekszandr örömmel engedelmeskedett. Immár a szobájában kicserélte a „vacsorát” „estebédre”, majd lapozott, és folytatta Tolsztoj mesterművének fordítását. *A franciák már közeledtek Moszkva felé...*

Ahogy Konsztantyin kilépett a bérházból az utcára, nem is sejtette, hogy egy szempár egyenesen rá szegeződik.

Vlagyimir ábrándozva bámult ki az ablakon, mivel képtelen volt az iskolai feladataira összpontosítani, amikor megpillantotta Karpenko elvtársat. Azon a héten már harmadszor. Vajon hová megy ilyen későn? Talán ki kellene derítenie. Gyorsan felpattant, és lábujjhegyen végigosont az előszobán. A nappaliból hangos horkolás hallatszott. Ahogy belesett, látta az apját a karosszéken elterülve, egy üres vodkásüveggel a lábánál. Halkan kinyitotta a bejárati ajtót, majd ugyanolyan óvatosan behúzta maga mögött. Leszaladt a lépcsőn, ki az utcára. Balra nézve még épp látta, ahogy Konsztantyin befordul a sarkon. Vlagyimir utánaeredt, de a kereszteződéshez közeledve lassított.

A ház sarkánál kikukucsálva látta, ahogy Karpenko elvtárs betér a Szent András apostol templomba. *Micsoda időpazarlás*, gondolta magában Vlagyimir. Bár a KGB megvetette az ortodox egyházat, mégsem volt betiltva. Már épp megfordult volna, hogy hazamenjen, amikor feltűnt egy férfi, akit még sosem látott vasárnaponként a templomban.

Vlagyimir ügyelt arra, hogy észrevétlen maradjon, miközben lassan megindult a templom felé. Az ellenkező irányból megjelent két másik alak is, akik gyorsan bementek az épületbe. Ekkor Vlagyimir megdermedt. Lépteket hallott a háta mögül. Gyorsan átmászott a falon, és lehasalt. Megvárta, amíg elhaladt az illető, azután a sírkövek között a templom hátsó vége felé kúszott az énekkar tagjai által használt bejárat irányába. Lenyomta a kilincset, de amikor az ajtó nem nyílt ki, káromkodott egyet.

Ahogy körbenézett, megpillantott egy résnyire nyitott ablakot a feje fölött. Mivel nem érte el, fellépett az egyik sírkőre,

hogyan rugaszkodjon el. Csak harmadik próbálkozásra sikerült megkapaszkodnia az ablakpárkányban. Nagy nehezen felhúzta magát, átpréselte vékony testét a nyíláson, és máris bent volt.

Vlagyimir lábujjhegyen a szentély felé vette az irányt, ahol aztán az oltár mögé bújt. Miután visszanyerte a lélegzetét, kilesett az oltár mögül. A stallumoknál mintegy tucatnyi férfi társalgott egymással.

– Szóval, mikor mondod el a többieknek a terved? – kérdezte az egyikük.

– Jövő szombaton, Sztjepan – felelte Konsztantyin –, amikor valamennyi dolgozó részt vesz a havi gyűlésen. Aligha lesz rá jobb alkalom, hogy meggyőzzem őket, csatlakozzanak hozzánk.

– Az idősebbek közül sem akarsz senkinek előre elárulni semmit? – kérdezte egy másik férfi.

– Nem. Egyedül a megfélemlítés erejében bízhatunk. Felesleges lenne idejekorán felkelteni a KGB érdeklődését.

– Pedig biztos lesznek beépített emberek a gyűlésen.

– Tisztában vagyok veled, Mihail. Csakhogy addigra már legfeljebb arról tehetnek jelentést a feletteseiknek, hogy mekkora támogatást élvez a független szakszervezet létrehozásának a gondolata.

– Egy pillanatig nem kételkedem abban, hogy sokan melled fognak állni – szólalt meg egy újabb hang –, ám nincs az a lelkesítő beszéd, ami eltéríthet egy golyót. – Többen is helyeslően bólogtattak.

– Amint elmondtam a beszédemet szombaton – felelte Konsztantyin –, a KGB kétszer is meggondolja majd, megkockáztat-e ekkora ostobaságot. Mert ha mégis, az emberek egyként fognak megmozdulni, és akkor már nem lehet majd visszazárni a szellemet a palackba. De Jurijnak igaza van – folytatta. – Mindannyian jókora kockázatot vállaltok egy olyan ügyért, amelyben én már jó ideje hiszek, ezért ha bárki máshogy döntene, és inkább kiszállna, most megteheti.

– Nincs közöttünk áruló – mondta az egyikük, miközben Vlagyimir elfojtott egy köhögést. Mindannyian úgy álltak körül Karpenkót, mint a vezérüket.

– Akkor vasárnap reggel találkozunk. Addig senkinek egy szót sem, és mindenki tartsa a száját!

Vlagyimir szíve vadul kalapált, miközben a férfiak sorban kezét ráztak egymással távozás előtt. Addig nem mert mozdulni, amíg be nem csapódott a súlyos nyugati ajtó, és el nem fordult a zárban a kulcs. Azután a sekrestye felé sietett, ahol egy zsámoly segítségével átmászott az ablaknyíláson, majd az ablakpárkányba csimpaszkodva leugrott. Úgy fogott talajt, mint egy rutinos birkózó. Egyedül ebben volt jobb Alekszandrnál.

Mivel tudta, hogy nincs vesztegetni való ideje, futásnak eredt. Konzsztantynhoz képest ellenkező irányba tartott egy olyan utca felé, amelyet felesleges lett volna „Behajtani tilos” táblával ellátni, mivel amúgy is kizárólag párttagok közelítették meg a Tyereskova Proszpektet. Vlagyimir pontosan tudta, hol lakik Poljakov őrnagy, mégis elbizonytalanodott, van-e kellő bátorsága bekopogni hozzá ilyen kései órán. Sőt, bármelyik napszakban, ami azt illeti.

Amikor elérte a fákkal és macskaköves járdával szegélyezett utat, és felnézett a tiszt otthonára, Vlagyimir érezte, hogy minden egyes másodperccel egyre inkább inába száll a bátorsága. Végül összeszedte magát, megindult a bejárati ajtó felé, és már épp bekopogott volna, amikor hirtelen kitérült az ajtó. A férfi, aki előtte állt, nem szerette a meglepetéseket.

– Mit akarsz, öcskös? – szegezte neki, és megragadta a hívatlan vendég fülét.

– Információm van – válaszolt Vlagyimir. – Amikor tavaly meglátogatta az iskolánkat, hogy jelentkezőket toborozzon, azt mondta, az információ aranyat ér.

– Ajánlom, hogy értékes legyen! – mondta Poljakov, aki nem engedte el a fiú fülét, úgy húzta maga után. – Ki velem! – förmedt rá, miután becsapta az ajtót.

Azzal Vlagyimir részletesen beszámolt mindarról, amit

a templomban látott és hallott. Mire befejezte, a fülét szorító kéz már a vállát karolta át.

– Felismertél bárkit is Karpenkón kívül?

– Nem, uram, de néhányukat a nevéen szólította: Jurij, Mihail, Sztyepan.

Poljakov felírta a neveket.

– Mész a szombati meccsre? – kérdezte azután.

– Nem, uram. Minden jegy elkelt, az apám pedig nem...

Mint valami bűvész, a KGB-tiszt elővett a belső zsebéből egy jegyet, és átnyújtotta a legfrissebb újoncának.

Konsztantyin halkán csukta be maga mögött a hálószoza ajtaját, nehogy felébressze a feleségét. Levette súlyos bakancsát, levetkőzött, és ágyba bújt. Ha másnap reggel elég korán elmegy otthonról, nem kell majd magyarázkodnia Jelenának, miről is egyeztetett a barátaival, sőt ami még fontosabb, mire is készül szombaton. Jobb, ha a felesége azt hiszi, inni ment, vagy netán másik nőnél volt, mint hogy felfedje előtte az igazságot. Tisztában volt vele, hogy úgyis megpróbálná őt lebeszélni, nehogy elmondja a tervezett beszédet.

Szinte már hallotta is, ahogy az asszony azzal érvel, elvégre nem is élnek olyan rosszul. Olyan háztömbben laktak, amelyekben van villany és folyó víz. Jelena a tisztí étkezdében dolgozott szakácsként, Alekszandr pedig épp arra várt, hogy megtudja, felvételt nyert-e a rangos moszkvai intézetbe. Mégis mi több kellhet még?

– Az, hogy egy nap mindenki természetesnek vehesse ezeket – felelte volna Konsztantyin.

Egész éjjel egy percet sem aludt. A beszédét tervezgette, amelyet túl kockázatos lett volna papírra vetni. Amikor fél hatkor felkelt, ismét ügyelt rá, nehogy felébressze a feleségét. Jéghideg vízzel megmosta az arcát, de nem borotválkozott meg. Azután felvette a kezeslábasát és egy vastag inget, végül belebújt ütött-kopott, szegeccses bakancsába. Kiosont a szobából, majd a konyhában felmarkolta az ebédjét: egy szál kolbászt,

egy főtt tojást, egy hagymát, két szelet kenyeret és egy kis sajtot. Csak a KGB-tagok ettek finomabbat.

Halkan behúzta maga mögött a bejárati ajtót, és végigbaktatott a simára kopott lépcsőkön, végül kilépett az utcára. Mindig gyalog tette meg a hat kilométeres utat a munkahelyére. Inkább lemondott a zsúfolt buszról, amely a kikötőbe szállította a munkásokat. Ha szeretne volna túlélni a szombatot, muszáj volt jó formában lennie, mint egy edzett katonának a harctéren.

Valahányszor összetalálkozott egy munkással, Konsztantyin tisztelgett. Volt, aki viszonzta a köszönést, mások csak biccentettek, néhányan viszont inkább félrenéztek. Utóbbiakról lerítt, hogy párttagok.

Konsztantyin egy óra alatt a kikötőbe ért, és felvette a munkát. Felügyelőként szeretett elsőként érkezni és utolsóként távozni. Ahogy végigsétált a rakparton, máris az első feladaton járt az esze. Egy Odesszába tartó tengeralattjáró nemrég kötött ki a tizenegyes dokknál üzemanyagért és élelmiszerért, mielőtt folytatná tovább az útját a Fekete-tengeren. Konsztantyin tudta, hogy legalább egy óráig is eltart, mire végeznek, és kizárólag a legmegbízhatóbb embereket engedik a tengeralattjáró közelébe.

Az előző este történései nem hagyták nyugodni, mintha valami nem lett volna rendben. Mégsem tudta volna megmondani, micsoda. Vagy kicsoda. Ahogy elnézett a kikötő végébe, látta, ahogy egy jókora daru lassan emelni kezdi a tizenegyes dokkban várakozó tengeralattjáró rakományát.

A daru kezelőjét gondos mérlegelés után választották ki. Képes volt akár egy harckocsit is a hajó rakterébe emelni úgy, hogy a rakománynál csupán néhány centiméterrel szélesebb a nyílás. Bár aznap csak olajoshordókat kellett a tengeralattjáróba juttatnia, hogy az napokig a víz alatt maradjon, ugyanolyan pontosnak kellett lennie. Legalább annyi szerencséje volt, hogy nem fúj a szél.

Konsztantyin igyekezett összpontosítani, miközben újra végiggondolta, mit is fog mondani. Ha a társai tartották a szá-

jukat, biztosra vehette, hogy minden rendben lesz. Halványan elmosolyodott.

A darukezelő elégedett volt magával, hogy a rakomány pontosan ott állt, ahol kellett. Meg sem moccant a levegőben. Egy pillanatig kivárt, majd finoman előretolt egy súlyos kart. A kampó elengedte a három olajshordót, amelyek néhány másodperc múlva a rakpartra zuhantak. Konsztantyin Karpenko felnézett, de már késő volt. Azonnal meghalt. Szörnyű baleset, amelyért nem lehet senkit hibáztatni. A kezelő tudta, még azelőtt el kell tűnnie, hogy a korai műszak dolgozói megérkezzenek. Visszalendítette a daru karját az eredeti helyére, leállította a motort, kiszállt a kezelőfülkéből, és megindult a létrán lefelé.

Amikor leért, három másik munkás várta. Ahogy rájuk mosolygott, nem is vette észre az arasznyi, fűrészfogú pengét, mígnem mélyen a hasába fúródott. A gyilkos többször is megforgatta, miközben a másik kettő lefogta a darukezelőt, amíg abba nem hagyta a nyöszörgést. Azután összekötözték a kezét és a lábát, majd a vízbe hajították a holttestet. Háromszor felbukkant, mígnem végleg elmerült. Mivel aznap reggel hivatalosan fel sem vette a munkát, jó ideig fel sem tűnt senkinek, hogy nyoma veszett.